

Raportti

Rajat – vuoden 2015 Kulttuurintutkimuksen päivät Oulussa 3.–4.12.2015

Jyrki Korpua, Ilmari Leppihalme &
Salla Rahikkala

3.–4.12.2015 järjestettyjen seitsemänsien Kulttuurintutkimuksen päivien teemana oli ”Rajat”. Perinteikkäät päivät keräsivät Ouluun liki 250 kulttuurintutkijaa, opiskelijaa ja kiinnostunutta kuulijaa.

Järjestelyistä vastannut toimikunta tuskin osasi arvata, kuinka polttavan ajankohtaiseksi edellisvuonna valittu teema osoittautuisi. Tuolloin rajat puhuttivat lähinnä Ukrainan kriisin vuoksi ja spekulatioiden kohteena oli Venäjän suhtautuminen rajanaapureihinsa. Vuoden 2015 mittaan rajat nousivat kuitenkin aivan uudella tavalla yhteiskunnallisen keskustelun polttopisteeseen koko Euroopassa, kun maanosaa kohtasi suurin pakolaisilmiö sitten toisen maailmansodan päättymisen.

Sotaa pakenevien ihmisjoukkojen hakeutuminen Euroopan maihin on tuonut näkyviin erilaisia rajojen retoriikkoja. Samalla rajat ovat tulleet lähelle

niidenkin elämää, jotka eivät varsinaisesti tunne toimivansa rajojen äärellä. Tämä rajojen uusi merkityksellistymisen manifestoitui kulttuurintutkimuksen päivillä Oulussa, jossa rajoja pohdittiin niin konkreettisten ja materiaalisten kuin metaforisten ja symbolisten merkitysten ja kysymyksenasettelujen kautta.

Toisaalta voidaan sanoa, että rajat tematisoituvat aina Kulttuurintutkimuksen päivillä. Tämänkin kertaisten päivien pääpuhujat, panelistit sekä 25 työryhmää ja liki kaksisataa alustusta osoittivat jälleen sen, miten kulttuurintutkimus on jo lähtökohtaisesti rajojen tiedettä operoidessaan niin akateemisen ja ei-akateemisen maailman rajalla kuin eri tieteenalojen välisillä rajapinnoilla.

”Kriisit ja ylijäinen liike”

Päivät käynnistyivät vauhdilla torstaina 3. päivänä joulukuuta. Aamun työryhmissä keskusteltiin sekä konferenssin pääkielellä suomeksi että kansainvälisissä työryhmissä – kuten tyttötutkimusta käsitelleessä ryhmässä – englanniksi. Useat ryhmistä jatkoivat vielä iltapäivällä ja eräät jatkoivat molempina päivinä.

Jo ensimmäisen päivän työryhmien otsikot osoittivat raja-teeman monimuotoisuuden, ja tarjonta oli heti aamusta hämmentävän runsasta. Käsittelyssä olivat muun muassa hyvinvointivaltion

kulttuurintutkimus, kuulumisen (*belonging*) kulttuurisuus, alkuperäiskansojen rajat ja rajamaat, elävien ja kuolleiden räjankäynti, kirjallisuus esteettisen ja poliittisen rajalla sekä ylijäinen liike. Tyydymme poimimaan päivien kattauksesta vain muutamia esimerkkejä syvästi tietoisina siitä, ettei tämä napostelu riitä tekemään oikeutta tämän akateemisen buffetin yltäkylläisyydelle!

”Kriisit ja ylijäinen liike” -työryhmässä keskityttiin kriisien ja konfliktien aiheuttamiin transnationaalisiin virtoihin samoin kuin siihen, miten globalisaatiossa myös kansallisuudet ja paikallisuudet ovat liikkeessä. Dialogia ajankohtaisen tilanteen kanssa käytiin sekä menneisyydessä että – fantasiakirjallisuuden kautta – tulevaisuuden mahdollisissa, fiktiivisissä maailmoissa. Seija Jalagin (historiatieteet, Oulun yliopisto) esitelmä ”Kahdesti paenneet” nosti esiin vähän tutkitun ilmiön: Suomeen emigroituneet ja sodan jälkeen Neuvostoliittoon palauttamisen pelossa edelleen Ruotsiin salaa paenneet itäkarjalaiset. Jalagin osoitti, miten historiallisten analogioiden tarkastelu voi olla syvästi suhteellistavaa: ”Lähi-idästä tulevien pakolaisten reitti Suomeen kulkee pohjoisesta, Ruotsista Tornion, Kemin ja Oulun kautta. 70 vuotta sitten tuolla rajalla kuljettiin toiseen suuntaan ja salaa.” Ilmari Leppihalme (kirjallisuus, Oulun

yliopisto) puolestaan kysyi alustuksessaan ”Ylirajainen subjekti Anu Kaipaisen evakkoromaaneissa”, voisiko karjalaisten evakkouden ymmärtää paradoksaalisesti sekä siirtymiseksi oman maan rajojen sisällä että ylirajaiseksi ilmiöksi ja sellaisena monin tavoin jännitteiseksi tilaksi, jota voisi avata uudella tavalla viimeaikaisen transnationaalisen teorianmuodostuksen kontekstissa, diasporan ja ylirajaisuuden käsittein. Tulevaisuuden ylirajaisiin skenaarioihin siirryttiin Toni Lahtisen (kirjallisuus, Tampereen yliopisto) esitelmässä ”Vedenpaisumuksen pyyhkimät kartat”, jonka kohteena oli ilmastonmuutoksen ja ”ilmastomuuton” (*climigration*) representoiminen uusimmassa suomalaisessa nuortenkirjallisuudessa. Lahtisen mukaan kansallisvaltion rajat ylittävien ympäristöongelmien vaikutuksesta suomalaisen nuortenkirjallisuuden ”ilmastofiktiossa” (*cli-fi*) on ryhdytty uudelleenarvioimaan myös kansallista identiteettiä. Matti Leskelä (yhteiskuntatiede, Lapin yliopisto) puolestaan loi puheenvuorossaan ”Kriisiytymisen monet muodot ja pohjoisen kaupunkilaisuuden problematisointi” menneisyyteen pitkostuvan tulevaisuuskatseen tarkastelemalla niitä pohjoisten kaupunkiseutujen murroksia, joiden voi tulkita muovanneen erityistä pohjoista kaupunkilaisuutta. Viitaten muun muassa pakolaisvirtoihin Leskelä

kysyi, voitaisiinko pohjoisten kaupunkien väestöä tulevaisuudessa kohtaaviin kriiseihin varautua laatimalla suosituksia erityiselle pohjoisen kaupunkilaisuuden politiikalle.

”Onko rakentava erojen ja rajojen politiikka mahdollista?”

Päivät jatkuivat torstaina lounaan jälkeen Oulun yliopiston koulutusrehtori Helka-Liisa Hentilän avajaisanoilla sekä pääpuhujien esitelmillä, jotka virittivät pohtimaan kulttuurintutkimuksen paikkaa ja kulttuurintutkijan roolia tämänhetkessä pakolaiskeskustelussa sekä globalisoituvassa maailmassa.

Suomen Akatemian tutkimuksen huippuyksikköä RELATEa johtavan professori Anssi Paasin (Oulun yliopisto, maantiede) pääalustuksen aiheena olivat ”Rajatutkimuksen muuttuvat kontekstit ja käsitteet”. Paasi hahmotteli rajatutkimuksen yleisiä kehityslinjoja ja eri tieteenaloilla käytyjä rajakeskusteluja sekä esitteli rajan käsitteen fyysisiä, sosiaalisia, ideologisia ja symbolisia ulottuvuuksia. Hän huomautti, että vaikka rajattomuudesta puhutaan paljon, lisääntynyt huoli valtiollisesta turvallisuudesta on kuitenkin aiheuttanut sen, että uusia muureja – niin konkreettisia kuin symbolisia – on alettu jälleen rakentaa. Edelleen Paasi muistutti, että suurim-

malla osalla maapallon alueista on meillään jokin territoriaalinen kiista, mikä helposti unohtuu tarkasteltaessa asioita Suomen perspektiivistä.

Jyväskylän yliopiston kirjallisuuden professori Sanna Karkulehto puolestaan kysyi pääalustuksessaan, ”Onko rakentava erojen ja rajojen politiikka mahdollista?”. Karkulehto pohti turvapaikanhakijoista Suomessa käytyä keskustelua, jolle on ollut ominaista voimakas polarisoituminen sekä pakolaisvirtaan johdaneiden historiallisten ja globaalien syiden jääminen taka-alalle. Näihin taustoihin huomiota kiinnittäneet tutkijat on leimattu ”suvakeiksi” ja ”kukkiksiksi” ynnä muiksi. Karkulehto vertasikin Yhdysvalloissa 9/11 jälkeen käytyä keskustelua Suomen nykyiseen pakolaiskeskusteluun – molemmissa pyrkimys tapahtumien syiden ymmärtämiseen on sekoitettu niiden hyväksyntään. Karkulehto huomautti, että myös Suomessa tutkijat joutuvat punnitsemaan lausumiensa ja tutkimustulostensa yhteiskunnallista vaikuttavuutta sekä huomioimaan, että heihin saatetaan kohdistaa aggressioita niiden takia. Lisääntynyt vihapuhe sekä laskenut tieteen arvostus käyvät käsi kädessä tiedettä ja tieteen tekijöitä kohtaan kohdistetun turhautumisen ja jopa aggressioiden kanssa. Karkulehto kysyykin, voivatko keskustelun ääripäät koskaan kohdata, onko korjaavalla puheella

sijaa ja millainen rooli tällä vastapuheella on. Rakentavan erojen politiikan kannalta Karkulehto näki ensisijaisen tärkeäksi toisen kohtaamisen – juuri se voi johtaa eettiseen toimintaan.

Millaisiksi rakentuvat ylijarajaiset kodit?

Torstai-iltapäivällä osa työryhmistä jatkoi aamulla aloitettua työskentelyä, mutta joukossa oli myös uusia sektioita. Rajoihin liittyviä kysymyksiä pohdittiin esimerkiksi seuraavissa konteksteissa: ”The borders of humour and comic”, ”Border as central element of power relations structure”, ”Reconfiguring borders – posthuman cultural studies”, ”Mobile homes accross borders”, ”Nation of Childhood(s): contesting borders of childhood”, ”Populaarimusiikin rajoja luovat ja rikkovat ilmiöt”, ”Jätteen yhteiskunta”, ”Arkistot ja museot suomalaisuuden rajojen vetäjinä” sekä ”Symbolisen ja materiaalisen rajoilla”.

Ajankohtaistaso oli vahvasti esillä esimerkiksi ”Mobile homes accross borders” -työryhmässä, jossa tarkasteltiin sitä, miten globaalit ylijarajaiset virrat muuttavat totuttua käsitystä johonkin kuulumisesta ja siitä, mitä kutsumme kodiksi. Julkinen keskustelu, hallinto ja suuri osa maahanmuuttoa käsittelevästä tutkimuksestakin arvioi siirtolai-

suutta nimen omaan sosiaalisen integraation ja koheesion näkökulmasta, mistä on implikoitavissa miltei normatiivinen käsitys suhteellisen pysyvästä kodista – toisin sanoen kodin ymmärtäminen asettumiseksi ja sopeutumiseksi tietylle alueelle ja tiettyyn paikkaan, johon myös emotionaalisesti sitoudutaan. ”Mobile homes accross borders” -työryhmässä problematisoitiin ajatusta tällaisesta pysyvästä kodista kysymällä, millaiseksi muodostuu siirtolaisten käsitys kodista ja omista juurista ylijarajaisessa tilassa, jota määrittää tunne kuulumisesta samanaikaisesti useampaan paikkaan useassa eri maassa. Paul Fryer (historia- ja maantiede, Itä-Suomen yliopisto) jäseni tällaista monipaikkaista identifiointumista ”liikkuvan kodin” käsitteellä (*mobile home*) alustuksessaan ”The Meaning of Home for Central Asian Labour Migrants in Russian Cities”. Helmi Järviluoma (kulttuurintutkimus, Itä-Suomen yliopisto) tarkasteli esitelmässään ”’Dis-placement’ and Musical Remembering” pohjoismaihin asettuneen pakistanilaisen siirtolaisperheen sosiaalisen ja auditiivisen muistamisen prosessia, jossa internet ja musiikki muodostuivat tärkeiksi yhteyden rakentajiksi entiseen kotimaahan. Aija Lullen (Centre for Diaspora and Migration Research, University of Latvia) puolestaan avasi alustuksessaan ”Summer-spaces: translocal

childhoods in the Baltic countryside” siirtolaisperheiden ja eritoten lasten näkökulmaa ylijarajaiseen liikkuvuuteen. Lullen tutkimuksen keskiössä on se, miten transnationaalien perheiden lapset kokevat kotimaassa vietetyt kesälomat. Karli Storm (historia- ja maantiede, Itä-Suomen yliopisto,) analysoi esitelmässään ”What is the ’Homeland’? Territoriality and Group Identity among Azeris in Kvemo Kartli” millaiseksi ”kotiin” käsite rakentuu suhteessa yhtäältä kansalliseen ja toisaalta etniseen, alueelliseen ja ryhmäidentiteettiin azerbaidžanilaisilla, jotka asuvat Kvemo Kartlissa, Georgiassa. Jonathan Burrowin (maantiede, Oulun yliopisto) esityksen ”The Gateway – A building very close to, but not quite in Hong Kong” kohteena oli ”The Gatewaynä” mainostettu Jinden talous- ja asuinalue, joka sijaitsee Hong Kongin välittömässä läheisyydessä ja jossa asuvat kiinalaiset liittyvät Hong Kongiin monimutkaisten työ- ja opiskelukuvioiden kautta mutta kuitenkin nukkuvat ja opiskelevat sen ulkopuolella. Burrow pohti, millaiseksi muodostuu The Gatewayn rakennuskompleksissa asuvien ihmisten suhde tähän paikkaan, joka harvemmin edustaa heille pysyvää kotia – pikemminkin se on välttämättömyys, joka on syntynyt kahden erilaisen ekonomisen systeemin ja koulutusjärjestelmän läheisyydestä.

Torstai-iltana ennakkoon ilmoittautuneet pääsivät nauttimaan Oulun taidemuseon vieraina Meeri Koutaniemen (s. 1987) *Vaihtohehto*-, Kalervo Palsan (1947–87) *Palsamointia*- ja Kirsti Muinosen (s. 1943) *Mesipaikat*-näyttelyistä. Jos Palsan groteskisti virittynyt kuva- ja sarjakuvataide herätti ihmetystä ja huvittuneisuuttakin, Koutaniemen dokumentaariset valokuvat naisten ympärileikkauksen julmasta perinteestä nostattivat silminnähdyn voimakkaita tunnereaktioita. Tämän jälkeen Muinosen luontoaiheinen, visuaalisesti hehkuva *Mesipaikat* tarjosi järkytystä tasoittavan suvanvotaiheen.

Päivien perinteisiin kuuluvat tunnetusti hyvät bileet. Tällä kertaa ne järjestettiin Ravintola Tubassa, jossa ohjelmasta vastasi Huutomerkki ry:n sanataidepainotteinen Musteklubi. Lisäksi tilaisuudessa esiintyivät folk'n'roll-yhtye Rommakko sekä – rajoja rikkovasti – Oulun yliopiston kirjallisuuden professori Kuisma Korhonen, joka tunnetaan myös mainiona trubaduurina.

”Eletty uskonto, toimijuus ja rajat”

Perjantaiamuna 4. joulukuuta päiviä jatkettiin jälleen monen työryhmän voimin. Uusina ryhminä aloittivat ”Border crossing, citizenship and cultures of belonging”, ”Women Confronting Violence”,

”Kirjallisuuden ja kansanperinteen yhteydet”, ”Rajat ihmisten ja eläinten välillä”, ”Soveltava kulttuurintutkimus: rajanylityksistä synergiaa ja törmäyksiä” sekä ”Populistinen rajatyö”. Kuten otsikoista käy ilmi, rajojen tematiikkaa pohdittiin mitä erilaisimmissa yhteyksissä ja eri abstraktiotasoilla. Toisinaan rajoja refleктоitiin myös irrallaan päivänkohtaisesta, poliittisesti virittyneestä raja-keskustelusta, kuten oli laita esimerkiksi työryhmän ”Eletty uskonto, toimijuus ja rajat” useimmissa esitelmissä.

”Eletty uskonto, toimijuus ja rajat” oli päivien suurin työryhmä, joka koontui koko konferenssin ajan. Ryhmän nimessä esiintyvä ilmaus ”eletty uskonto” viittasi siihen, miten työryhmässä tutkittiin uskonnollista rajankäyntiä ihmisten jokapäiväisessä elämässä, esimerkiksi arkisen ja pyhän, hyväksyttävän ja ei-hyväksyttävän, uskonnollisen ryhmän ja muun yhteiskunnan tai muiden ryhmien välillä. Lisäksi pohdittiin myös sellaisia uskonnollisia rajanvetoja, jotka liittyvät sukupuoleen, seksuaalisuuteen tai etnisyyteen. Jo ensimmäisen päivän aiheiden kirjosta saa käsityksen ryhmän koosta sekä esillä olleiden aiheiden laajalaisuudesta: tarkasteltavina olivat suomalaiset ortodoksinaiset ja Jumalanäiti, setojen eletty ortodoksisuus, kansanuskon muutos, maailmansotien välillä syntyneen sukupolven ruumiillinen uskon-

to, rajat ”kartanolaisen” maailmankatsomuksen ja identiteetin rakennuspuna, seksuaalisuuden ja sukupuolen rakentuminen psykologisoituvassa kirkossa 1966–1984, nuorten toimijuus ulkopuolisuuden kokemuksissa, kirkkoturvakäytäntö maahanmuuttajapolitiikassa sekä buddhalaiset kommunistit ja lama-konflikti.

Perjantapäivän mittaan ”Eletty uskonto, toimijuus ja rajat” -työryhmässä esitettiin sikermä vanhoillislestadiolaisuutta käsitteleviä papereita. Meri-Anna Hintsalan (kirkkososiologia, Helsingin yliopisto) ”Vanhoillislestadiolaisuus ja pyhän rajat verkkokeskusteluissa” avasi sitä, millä tavoilla vanhoillilestadiolaisten käymissä verkkokeskusteluissa ylläpidetään pyhän ja synnin rajoja, sekä myös sitä, miten nuo rajat liikkuvat ja muuttuvat dialogissa. Johanna Pelkosen (sosiologia, Lapin yliopisto) ”Kuulumisen rajat ja yhteisösuhteiden merkitys vanhoillilestadiolaisuuden murroksessa” tarkasteli vanhoillilestadiolaisuuden piirissä erityisesti vuodesta 2009 käytyä keskustelua yhteisöjäsenyyden ehdoista ja tässä keskustelussa tuotettuja rajankäyntejä ja murtumakohtia. Eetu Kejonen (teologia, Helsingin yliopisto) selvitti esitelmässään ”Vanhoillilestadiolaisuus ja seksuaalivähemmistöt, identiteetti, valta ja toimijuus”, miten vanhoillilestadiolais(taustais)et sek-

suaalivähemmistöjen edustajat ovat käsitelleet uskonnollisen perinteensä heteronormatiivisuuden ja siitä poikkeavan oman seksuaalisen suuntautumisen välisiä rajoja, leikkauspisteitä ja jännitteitä. Esitelmässään ”Taloudellinen toiminta vanhoillislestadiolaisuuden piirissä: teoreettisia lähtökohtia” Aini Linjakumpu (politiikkatiede, Lapin yliopisto) tarttui hyvin vähän tutkittuun aiheeseen pohtimalla yhtäältä sitä, millaisia reuna-ehdoja vanhoillislestadiolainen yhteisöllisyys muodostaa taloudelliselle toiminnalle ja miten se vaikuttaa taloudellisten verkostojen muotoutumiseen. Toisaalta Linjakumpu huomioi myös sitä, miten työn, yrittämisen ja taloudellisen toiminnan kautta voidaan toteuttaa omaa hengellisyyttä ja nivoutua osaksi hengellistä yhteisöä. Johanna Hurtigin (sosiaalityö, Lapin yliopisto) esitelmän otsikko ”Haastettu moraalinen toimijuus” viittasi siihen, miten muutoksen ja jatkuvuuden suhde haastaa moraalisen toimijuuden perusteita vanhoillislestadiolaisessa liikkeessä.

Rajat/on-paneelikeskustelu

Perjantaina puoliltpäivin työryhmät pitivät tauon, jolloin käynnistyi paneelikeskustelu päivien teemasta otsikolla ”Rajat/on”. Paneelia pohjusti valokuvaaja ja mediataiteilija Minna Rainion kom-

mentoiva taide-esitys *Rajoilla kulkevaa – ja rajoja koskevaa – taidetta ja tutkimusta*. Rainio on lähestynyt rajojen tematiikkaa tiedettä ja taidetta yhdistävällä väitöskirjallaan *Globalisaation varjoiset huoneet: kuulumisen ja ulossulkemisen tilat rajanylityksiä käsittelevissä liikuvan kuvan installaatioissa* (Lapin yliopisto 2015). Esityksessään Rainio tutki aihetta neljän yhdessä Mark Robertsin kanssa tekemänsä videoinstallaation kautta. *Rajamailla/Borderlands*-videoinstallaatiossa (2010) Rainio ja Roberts tarkastelivat Suomen ja Venäjän rajaa: yhtäältä sen konkreettisuutta (rajaa ei saa ylittää ilman lupaa) ja toisaalta olemattomuutta eli sitä, miten raja on keksitty ja luotu rakenne. *Kohtaamiskulmia/Angles of Incidence* -teoksessa (2006) puolestaan pohdittiin, millaisia rajoja pakolaiset ja turvapaikanhakijat joutuvat ylittämään. Näiden ihmisten elämää sävyttävät hetkellisyys, arvaamattomuus ja pysähtyneisyys. Vastaanottokeskukset ja leirit näyttävät pysähtyneisyyden tiloina ja muodostavat kansallisvaltion sisäisen rinnakaistodellisuuden, jossa turvapaikanhakijat paradoksaalisesti elävät yhtä aikaa sekä valtion sisä- että ulkopuolella. ”Me olimme ilmassa”, kuten eräs teokseen haastatelluista ihmisistä toteaa. *Maamme/Vårt land* -teos (2012) pyrki Rainion mukaan virittämään kysymyksen siitä, ku-

ka on ”oikea” suomalainen sekä kuka ylipäätään saa sen määritellä ja millä oikeudella. Teoksessa suomalaisuus näyttäytyykin jatkuvasti muuntuvana, yllirajaisena identiteetti-positiona. Kyseessä on Rainion mukaan eräänlainen kansallisuuden performanssi, joka antaa luvan olla yhtä aikaa sekä suomalainen että jostain muualta. *How Everything Turns Away* -installaatiossa (2015) tuodaan esiin, kuinka ilmastonmuutos kohdistuu koko maapalloon eikä tottele valtioiden rajoja. Meri ei olekaan enää pelkkä viaton maisema vaan tekee näkyväksi ilmastonmuutoksen aiheuttaman globaalin eriarvoisuuden.

Varsinaisen paneelikeskustelun puheenjohtajana toimi Seija Jalagin (historiatieteet, Oulun yliopisto) ja keskustelijoina mainitun Rainion lisäksi Kai Latvalehto (*Laulu koti-ikävästä* -dokumenttelokuvan päähenkilö, tekee väitöskirjaa ruotsinsuomalaisesta identiteetistä, Åbo Akademi), Heidi Grönstrand (Turun yliopisto, *Kirjallisuuden monikielisyys nyky-Suomessa* -tutkimushankkeen johtaja), Rima Hadid (Education and Business, University of Oulu) ja Vesa Puuronen (sosiologian professori, Oulun yliopisto). Jalagin avasi paneelin kysymällä keskustelijoilta, miten rajat koskettavat juuri heitä ihmisinä. Hadid painotti vastauksessaan rajojen konkreettisia merkityksiä ihmisille, ja Grönstrand

jatkoi tuomalla esiin, kuinka kirjallisuus on usein onnistunut horjuttamaan aikansa kulttuurisia rajoja. Latvalehto puolestaan kertoi, kuinka hänen tiensä rajoille ja niiden ääriin on kulkenut omien henkilökohtaisten kokemusten kautta ja huomautti, että nykykeskustelussa tuntuu usein unohtuvan, että myös Suomessa on lähdetty muualle. Sekä Latvalehto että Rainio totesivat, että nimenomaan oikeistolaisen politiikan nousu on ollut yhtenä keskeisenä syynä siihen, että he molemmat ovat töissään omilla tavoillaan halunneet ravistella suomalaisuuden rajoja. Puuronen lähti liikkeelle rajan näkemisestä sosiaalisena konstruktiona ja esitteli erilaisia rajadiskursseja. Erityisesti hän kiinnitti huomiota hallituksen ja nykypolitiikan tiedevastaisuuteen – seikka, jonka myös Karkulehto painokkaasti huomioi edellisen päivän pääalustuksessaan. Puuronen kysyikin, mitä sivistyksen aliarvioinnille ja tiedevastaisuudelle olisi tehtävissä ja mikä lopulta on tiedon ja poliittisen toiminnan sekä käytäntöjen välinen suhde. Keskustelun edetessä puheenvuoroissa painotettiin – Karkulehdon tapaan – juuri toisen kohtaamisen tärkeyttä rajoja horjuttavana tekona samoin kuin itseemme sisältyvän toiseuden tunnistamista. Edelleen korostettiin sitä, että muuttoliikkeiden, kansallisuuden ja suomalaisuuden historiallisuus, muuntuvuus ja prosessi-

maisuus tulisi tuoda esiin myös julkisessa keskustelussa. Nämä asiat ovat kenties itsestäänselvyyksiä (kulttuurin) tutkijoille mutta eivät välttämättä suurelle yleisölle. Rainio haastoikin tutkijat mukaan vihapuheen ja toiseuttavan diskurssin vastapuheeseen. Yleisö osallistui varsin innokkaasti keskusteluun ja käytetyissä puheenvuoroissa esitettiin monia lupaavia visioita siitä, miten voitaisiin tehdä ”rakentavaa erojen politiikkaa”.

Jyrki Korpua, FT, Oulun yliopisto, on *Kulttuurintutkimus*-lehden Rajat-teemanumeron 1/2016 toinen päätoimittaja ja vuoden 2015 Kulttuurintutkimuksen päivien järjestelytoimikunnan jäsen sekä Kulttuurintutkimuksen seura ry:n puheenjohtaja kausilla 2014–2015. Korpua toimii tutkijana kansainvälisen fantasiaelokuvien vastaanottoa tutkivan *The World Hobbit Projectin* Suomen työryhmän Suomen Kulttuurirahaston rahoittamassa fantasian merkityksiä käsittelevässä tutkimuksessa.

Ilmari Leppihalme, FL, Oulun yliopisto, on *Kulttuurintutkimus*-lehden Rajat-teemanumeron 1/2016 toinen päätoimittaja ja vuoden 2015 Kulttuurintutkimuksen päivien järjestelytoimikunnan jäsen. Leppihalme toimii tuntiopettajana Oulun yliopiston kirjallisuus-oppiaineessa ja viimeistelee kirjailija Anu Kaipaisen tuotantoa käsittelevää artikkeliväitöskirjaansa.

Salla Rahikkala, FM, Oulun yliopisto, on Kulttuurintutkimuksen seura ry:n hallituksen jäsen ja vuoden 2015 Kulttuurintutkimuksen päivien järjestelytoimikunnan jäsen. Rahikkala tekee väitöskirjaa jälkikolonialisesta brittiläisestä kirjallisuudesta.

KULTTUURINTUTKIMUKSEN SEURA ry

SÄLLSKAPET FÖR KULTURSTUDIERN I FINLAND rf

SOCIETY FOR CULTURAL STUDIES IN FINLAND

PUHEENJOHTAJA / CHAIR
FT Toni Lahtinen, yliopisto-opettaja, kirjallisuustiede, Tampereen yliopisto
✉ toni.lahtinen@uta.fi

SIHTEERI / SECRETARY
Minna Nerg

☎ 050 599 8842
✉ Nykykulttuurin tutkimuskeskus
PL 35, 40014 Jyväskylän yliopisto
✉ Research Centre for Contemporary Culture
PB 35
FI-40014 University of Jyväskylä, Finland
✉ minna.m.nerg@jyu.fi
<http://kultut.fi>

POSTITUSLISTA / MAILING LIST
✉ kultut@lists.jyu.fi

Kulttuurintutkimuksen seuran tavoitteena on toimia korkeakouluissa ja muissa tutkimuslaitoksissa kulttuurintutkimusta harjoittavien tutkijoiden yhdyssiteenä ja jatkokoulutusta tarjoavana yhteisönä. Tavoitetaan seura toteuttaa järjestämällä tieteellisiä kokouksia ja seminaareja kulttuurintutkimuksen eri alueilta sekä julkaisemalla *Kulttuurintutkimus*-lehteä.

The objective of the Society is to serve as a connecting link between cultural researchers active in institutions of higher education and in other institutions, and to function as a community offering post-graduate education. The Society pursues these goals by arranging scholarly meetings and seminars around topics from various fields of cultural studies, and by publishing the journal *Kulttuurintutkimus*.